

skulde jeg strax have svaret, men jeg sandt mig ikke dengang foranlediget til at svare af personlige Grunde. Jeg skal nu svare, at hvad der blev oplæst af mine tidligere Ord, vedkjender jeg mig fuldstændig Ord til andet, og det ærede Medlem vilde, hvis han havde gennemgaaet Kirkekommissionens Forhandlinger, have set, at jeg helt igjennem har vedkjendt mig det. Den Uenighed, der her er imellem det ærede Medlem og mig, er med Hensyn til Grændsen imellem, hvad der er Kirkens indre Anliggender og hvad ikke er det. Det ærede Medlem mener, at denne Lov griber ind i Kirkens indre Anliggender, hvorimod jeg mener, at Gjenstanden for den, nemlig Besættelsen af Præsteembeder i Folketirken, ikke hører til Kirkens indre Anliggender, saalænge det er Staten, som skal lønne Præsterne. Saasnart Folketirkens Medlemmer selv komme til at lønne deres Præster, er den Betragtning, han frem sætter, fuldkommen rigtig, og da gaar jeg med ham; men saalænge Staten lønner Præsterne, siger jeg, at Ansættelsen af Præsterne ikke er noget indre Anliggende for Folketirken. Om Grundsaetningerne og Principet ere vi altsaa enige, men Uenigheden er om Grændserne, hvor dette Princip skal begynde at faae Anvendelse. Deraf vil det ærede Medlem se, at, hvad der ligger imellem os, er, at vi skulle se at faae en Lov — det hører jo ligefrem ind under Lovgivningsmagten —, som, hvis det er muligt, fastsætter Grændsen imellem Folketirkens indre Anliggender og de Anliggender, som Lovgivningsmagten har med at gjøre. Et saadant Forsøg er jo forøvrigt gjort i Kirkekommissionen, og hvor uenig man end kunde være om, hvad der vilde fremkomme af en saadan Adskillelse, var der dog, saavidt jeg i dette Diebstik erindrer, ingen af Kirkekommissionens Medlemmer, som vilde henregne Besættelsen af Præsteembeder til Kirkens indre Anliggender; det ærede Medlem vil altsaa se, at han i denne Retning vistnok staar temmelig ene.

S. C. D. Müller: Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) maa undskyldes, at man har fundet hans tidligere af mig citerede Udtalelse

ogsaa anvendelig paa den foreliggende Sag, thi vel berørte han ikke dengang Spørgsmaalet om, at Præsteembedernes Besættelse maatte overgaa til Kirkens egen Raadighed, men han kom i den af den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) idag paany citerede Udtalelse med det Exempel, som jeg forrige Gang, som en af ham anført indre Sag, om Formerne for Ægteffabs Indgaaelse, om hvilke Former det maatte være Folketirkens Ret til med kirkelig Frihed at stille sine egne Fordringer, naar Vedkommende vilde høre til Folketirken; men nu kan jeg ikke paa nogen Maade udfinde, at Reglerne for Ægteffabs Indgaaelse mere skulde høre til Kirkens indre Anliggender end Formerne, efter hvilke Ordets Forsyndere i Menigheden kaldes til deres Gjerning; det er jeg ikke istand til at indse muligt. Det glæder mig iøvrigt, at det ærede Medlem er traadt tilbage til sit tidligere Standpunkt og erkjender, at man har Krav paa en grundlovmæssig Dpgjørelse af Forholdet mellem Stat og Kirke; thi der eksisterer mange Udtalelser af det ærede Medlem om denne Sag i meget forskellige Retninger, saa jeg tidligere var bleven lidt ængstelig for, at det ærede Medlem skulde være kommet noget paa Afdrift fra det overordentlig klare Standpunkt, hvorpaa han stod i den anden Rigsdagssamling. Han har jo iblandt Andet en Gang udtalt det som noget Umuligt, at der ved denne Paragraph i Grundloven skulde være ment, at en saadan Dpgjørelse skulde finde Sted i Forholdet mellem Stat og Kirke, og sagt, at denne Fortolkning af Grundlovsparagraphen om en virkelig Forsaetning for den danske Folketirke kun kunde opstaa i Hoveder med gammel-katholisk, hierarkalff Konstruktion. Derfor glæder det mig nu at høre, at det ærede Medlem nærmer sig sin tidligere Anskuelse, thi saa vil han erkjende, at enhver Bestraebelse for at føre Kirken ud paa Religionsfrihedens Grundlag, er fuldkommen berettiget og fortjener hans og Andres Anerkjendelse som en sand grundlovmæssig Bestraebelse.

Winther: Maatte jeg blot bemærke, at der blandt de Bestemmelser, som findes i